

Moje účast v dějepisné olympiádě ANEB Jak to všechno obyčejně začalo a nečekaně skončilo

Marek Winogrodzki (Gymnázium na ul. Komenského 2 v Havířově)

*Ještě před rokem, tedy v říjnu 2006, by mne v okamžiku, kdy jsem se v hodině dějepisu u pana profesora Jaroše přihlásil k účasti ve školním kole 36. ročníku dějepisné olympiády na téma **Zločin a trest v českých dějinách – od zavraždění sv. Václava po popravu Milady Horákové**, ani v nejhlubším zákoutí mysli nenapadlo, že se o necelých osm měsíců později zúčastním jejího ústředního (tj. republikového) kola, že se v něm umístím na stříbrné pozici a stanu se tak druhým nejlepším mladým dějepiscem České republiky...*

Moje účast v dějepisné olympiádě byla doslova šplháním z jednoho stupínku na druhý, byly to skoky na vyšší a vyšší mety. A jak jsem se z bezvýznamného školního kola proskákal až do kola celostátního vám pro lepší pochopení uvedu chronologicky:

16. listopad 2006

Zhruba 20 žáků z tercie a kvarty našeho gymnázia, kteří se přihlásili do školního kola dějepisné olympiády, do tohoto data odevzdalo otázky školního kola, které byly zadány formou „domácí práce“.

Konec ledna 2007

Bylo mi oznámeno mé vítězství ve školním kole dějepisné olympiády se ziskem 51 z celkového počtu 52 bodů a tudíž i můj postup do okresního kola. Abych řekl pravdu, toto vítězství jsem čekal, jelikož jsem otázky školního kola pečlivě a systematicky vypracovával. Bylo však jediným očekávaným vítězstvím v celé mé „pouti“ 36. ročníkem dějepisné olympiády, ostatní úspěchy byly jen příjemnými překvapeními...

8. únor 2007

V průběhu tohoto sychravého zimního dne jsem se zúčastnil okresního kola (okresu Karviná) dějepisné olympiády, které se konalo v základní škole na ul. Moravská v Havířově-Šumbarku a na nějž mne přijel i přes své pracovní vytížení podpořit ředitel našeho gymnázia p. Langer, který mi tak dodal nemalé sousto odvahy do této soutěže. Test sestával z mnoha otázek a i přesto, že byl časově náročný, jsem jej nevnímal jako obtížný. Vůbec jsem však nedoufal v první místo. Následujícího dne jsem se dozvěděl výsledky okresního kola, které mne příjemně potěšily – skončil jsem s 78mi z celkového počtu 90ti bodů na prvním místě a postupuji do kola krajského. Bylo to příjemné překvapení nejen pro mne, ale i pro pana profesora Jaroše a zejména pro pana ředitele Langera, který mi při gratulaci, jak si dodnes živě pamatuji, sdělil myšlenku, že se určitě dostanu na první pozice v ústředním kole. Tomu jsem v tu chvíli nevěřil, opak se ale stal o čtyři měsíce později pravdou.

30. březen 2007

Tohoto dne jsem se zúčastnil krajského kola dějepisné olympiády, které se konalo v základní škole na ul. Mítušova v Ostravě-Hrabůvce. Mé účasti předcházela nemalá příprava a především shánění doporučené literatury, s čímž mi velice pomohl můj tehdejší učitel dějepisu pan profesor Bořivoj Jaroš.

Krajské kolo dějepisné olympiády jsem vyhrál se ziskem 76 z celkového počtu 90 bodů a otevřel jsem si tak bránu do kola ústředního. Zajímavostí je, že na druhém místě krajského kola se umístil Jaromír Bönisch z Ostravy, který nakonec vyhrál ústřední kolo.

18. květen 2007

Pro účast v ústředním kole dějepisné olympiády bylo nutno vypracovat práci na téma: „Němí svědkové zločinu a trestu v kraji, kde žijí – smírčí kříže, šatlavy, mučírny, šibeniční vrchy, ulice U Šatlavy“, která se měla zaslat pořadatelům soutěže k první části hodnocení do konce měsíce května. Po konzultacích s panem profesorem. Jarošem jsem se rozhodl napsat práci na téma „Smírčí kříž a vrch Šibenice v Brušperku“. 18. května se jsme se spolu vydali na „badatelský výlet“ na „místo činu“ do města Brušperka, kde jsme pořídili fotografickou dokumentaci vrchu Šibenice a smírčího kříže a také jsme získali detailnější informace od velmi ochotné kronikářky města. Práci jsem i s fotografickou přílohou zpracoval a zaslal včas na adresu pořadatelů.

4. – 8. června 2007

V těchto dnech se konalo v Praze ústřední kolo 36. ročníku dějepisné olympiády, které předcházelo prostudování doporučené literatury a sepsání již zmíněné soutěžní práce. Do Prahy jsem se dopravil 4. června legendárním vlakem Pendolino. Ubytoval jsem se spolu s ostatními 36 soutěžícími z celé republiky v penzionu vězeňské služby ČR, který byl pro nás mimořádně vyhrazen – jinak tam není civilu vstup povolen. Ve tři hodiny odpoledne se konalo slavnostní zahájení ústředního kola v Brožíkově síni Staroměstské radnice v Praze, spojené s její prohlídkou. Následovala procházka Prahou po stopách zločinu a trestu a pak zasloužená večeře v restauraci „U chlupatého ducha“.

Další den 5.6 byl již dnem soutěžním. Ráno jsem se spolu s ostatními soutěžícími zúčastnil exkurze do věznice Pankrác a informace získané tam jsme měli využít na závěrečném testu, který se psal o den později – v úterý 6. června 2007. Při prohlídce věznice i muzea všichni perlili znalostmi a mé sebevědomí se pomalu, ale jistě zmenšovalo. Po obědě se konala ve velkém sále muzea policie obhajoba zaslaných prací, která byla polovinou jejich hodnocení a v níž jsem měl říci, jak jsem informace sháněl, z čeho jsem čerpal, apod. Jelikož jsem byl na řadě až předposlední z důvodu abecedního seřazení, přemohla mě nervozita. Nikdy se snad nedozvím, jak jsem byl komisí ohodnocen, ale já jsem z toho kladný pocit neměl. Po skončení obhajob se konala beseda s autorem detektivek, který nás plně zasvětil do tohoto žánru.

Další den – ve středu 6.6. se psal v jídelně penzionu závěrečný test, mající celkem 200 bodů. Tam jsem snad uspěl. Dokázal jsem odpovědět na všechny otázky, dokonce jsem jej napsal i ze všech nejlépe, což mi nakonec i pomohlo ke konečnému umístění. Po testu, který trval dlouhé a nekonečné 3 hodiny, byl již tradičně oběd a pak prohlídka Muzea policie, kde byla nachystána také třetí a zároveň poslední část celé soutěže, a sice úkoly v muzeu. Ty jsem i přes veškerou snahu doslova pokazil. Rozhodovala především paměť a fyzická rychlost – to první jsem měl, to druhé bohužel ne. Porota rozdělovala soutěžícím lístečky s otázkami, týkajícími se expozice. Soutěžící měli vyplnit to, co si zapamatovali od průvodkyně nebo měli odpověď vyhledat v muzeu. Po skončení úkolů v muzeu se konala návštěva legendárního pražského Vyšehradu a pak samozřejmě večeře.

Následující den již nebyl soutěžící. Ráno se konala exkurze do Lidic u Prahy a beseda s přeživší pamětníci. Odpoledne jsme navštívili Policejní akademii, kde nám ochotní zaměstnanci prozradili „jak to chodí“ u policie. Večer se konala beseda s bývalým detektivem policie ČR, který pomohl nalézt v osmdesátých letech relikviář sv. Maura v Bečově nad Teplou v západních Čechách.

Den poslední – tj. 8.6. byl dnem závěrečným, plným napětí a tudíž dnem vyhlašování vítězů a poražených. Já jsem se cítil být více mezi poraženými a tenkrát jsem si přál alespoň desáté místo. Ráno jsme vyklidili pokoje a všichni soutěžící se přesunuli do velkého sálu Muzea Policie ČR, kde za účasti významných osobností – ředitelky muzea, tajemnice soutěže, rektora Policejní akademie, ředitele národního institutu dětí a mládeže a dalších neméně významných osobností - nejprve probíhalo abecední vyhlašování těch, kteří se umístili od 10. do 36. místa. Bylo pro mne překvapením, že jsem se mezi nimi neoctl. Následovalo vyhlašování od 10. do 1. místa. S každým místem stoupalo napětí v sále. Nakonec zbyly už jen 3 vítězné pozice. Já jsem byl druhý, tedy stříbrný a jen těsně mi ušel titul absolutního vítěze, ale zklamán jsem nebyl. Druhé místo jsem nečekal, a to hlavně potom, co jsem neuspěl při úkolech v muzeu a při obhajobě soutěžní práce. Získal jsem celkově 201 bodů z celkového počtu 250 bodů. Věštba pana ředitele se tak stala realitou. Držitel prvního místa Jaromír Bönisch byl shodou okolností také z Moravskoslezského kraje. Jako regionálního vlastence mne tudíž potěšilo, že my dva „synci Slezáci“ jsme porazili všechny Pražany a Středočechy, kteří dějepisné olympiádě po dlouhá léta kralovali a ti tak dopadli jako sedláci u Chlumce. K umístění mi blahopřáli všichni přítomní, samozřejmě i VIP hosté a já jsem se téhož dne vracel pln radosti opět známým Pendolinem zpět domů. Za umístění jsem obdržel ceny v podobě knih a propagačních předmětů a také diplom.

Je třeba připomenout, že mne má profesorka chemie paní Holoušková první týden po příjezdu ve středu 13. června udala novinářům, resp. zavolala do Havířovského deníku, a ještě v ten den se mnou pověřený novinář udělal rozhovor. V pátek 15. června 2007 jsem se ocitl na třetí straně regionálních novin Havířovska.

září 2007

Naše škola obdržela gratulační dopis za nejlepší výsledek soutěžících z Moravskoslezského kraje v dějepisných olympiádách za osm let jeho existence, od předsedkyně krajského odboru školství p. Wenigerové.

Závěrem chci poděkovat všem, kteří mi k úspěchu v dějepisné olympiádě dopomohli – především panu profesoru Jarošovi a panu řediteli Langerovi, bez nichž by bylo mé proplutí touto soutěží mnohem obtížnější.

Dějepisná olympiáda byla pro mne významnou životní etapou a zkušeností, a vzhledem k tomu, že se po ukončení vzdělání na této škole hodlám ucházet o studium moderních českých dějin a politologie, i velkým zdrojem informací...